

Použití vzdušných výsadků v soudobých operacích

Článek rozvádí názory amerických vojenských odborníků na úlohu a použití vzdušných výsadků a na změny v jejich organizačním složení a bojové technice.

Americké velení ve svých strategických koncepcích na rozpoutání války počítá s masovým a překvapivým použitím zbraní hromadného ničení, které mají umožnit rychle získat iniciativu a výhodný poměr sil.

Cílem útočné činnosti pozemních sil, v níž plní zvláště výrazné úkoly vzdušné výsadky, je rychle ovládnout již v prvních dnech války důležité prostory a objekty protivníka a omezit volnost jeho jednání.

Soudobé operace se kromě hromadného používání jaderných zbraní vyznačují vysoce manévrovou a nepřetržitou bojovou činností vojsk na širokých a nesouvislých frontách v rozptýlených sestavách, dále použitím tankových a mechanizovaných vojsk v úderných uskupeních, schopných vést bojovou činnost vysokým tempem, častými změnami situace a přechodem z jednoho druhu bojové činnosti v jiný. Tím se vytvářejí zvláště výhodné podmínky pro použití vzdušných výsadků.

Tyto skutečnosti se výrazně projevují nejen na určování podstatně náročnějších operačně taktických úkolů vzdušných výsadků, ale i na jejich organizaci a vybavení bojovou technikou.

Americké vzdušné výsadkové divize byly reorganizovány podle pentomického vzoru. Základ složení tvoří pět vzdušných výsadkových bojových skupení, divizní dělostřelectvo, vyzbrojené 25 houfnicemi 105mm a čtyřmi odpalovacími zařízeními dělostřeleckých raket Little John, dále velitelský, ženijní a spojovací prapor a podpůrná skupina (týl divize). Složení vzdušné výsadkové divize je uvedeno na schématu 1.

Z organického složení byly vyňaty tanky, a jejich palebná síla byla nahrazena prostředky atomového napadení, protitankovými řízenými střelami typu SS-10, dělostřelectvem a minomety.

Divize má celkem 11 486 osob*) a váží včetně zásob asi 7000 tun.** Je tudíž asi o polovinu lehčí, než vzdušná výsadková divize z druhé světové války. Je celá přepravitelná vzduchem i na velké vzdálenosti a je proto považována za výhodnější pro vedení vzdušných výsadkových operací. Se vzdušnou výsadkovou divizí se proto počítá pro použití v „omezené“ válce.

Kromě vzdušných výsadkových divizí jsou v amerických pozemních silách vytvá-

řeny některé divize jako „smíšené“, složené ze dvou až tří vzdušných výsadkových bojových skupení a dvou až tří pěších bojových skupení.

Největším organickým typem vzdušných výsadkových vojsk je v amerických pozemních silách „strategický sbor“, složený ze dvou vzdušných výsadkových divizí, z jedné pěší divize a z podpůrných útvarů a jednotek. S použitím celého sboru se počítá ve větší „omezené“ nebo globální válce.

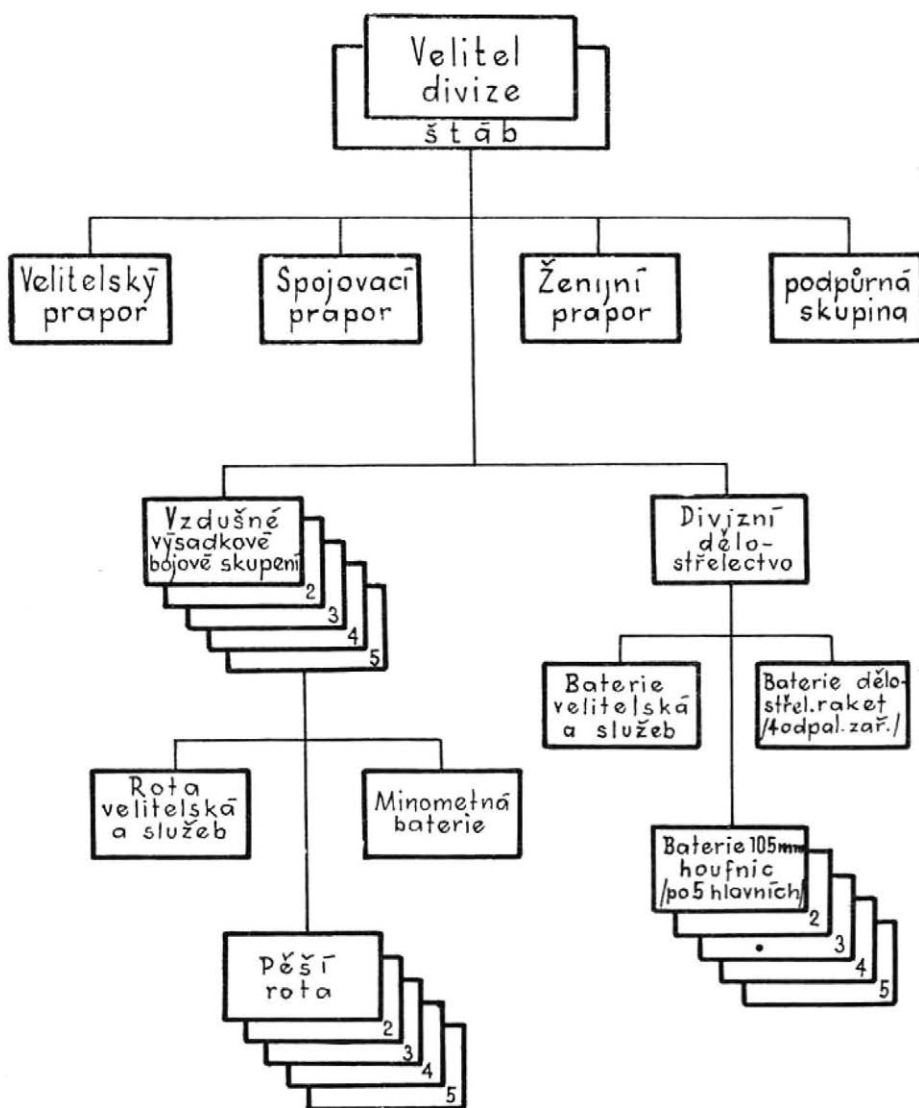
Zvláštní skupinu tvoří „skupiny speciálních služeb“, z nichž jedna (10.) je umístěna v západním Německu v Bad Tölz. Tato skupina je složena zčásti z uprchlíků, politických emigrantů a zločinců z lidové demokratických států a je cvičena v seskoku pomocí padáku, v obsluze spojovacích prostředků a různých druhů zbraní. Je určena pro špiónážní, diverzní a záškodnickou činnost v týlu protivníka. Podle časopisu „The Guardsman“ z dubna 1960 byl zahájen v minulém roce v rámci pohotovostních záloh USA výcvik 67 detašmentů těchto „speciálních skupin“, což jasně dokumentuje význam, který je přisuzován tomuto druhu amerických výsadků.

V důsledku širokého zavádění letounů a vrtulníků do výzbroje divizí a vytvoření „lektectva pozemních sil“ nařídilo ministerstvo

*) New Development in Army, Weapons, Tactics, Organization and Equipment.

**) Army Information Digest, Juni 1958.

ORGANIZACE VZDUŠNĚ VÝSADKOVÉ DIVIZE

obranu USA v r. 1958 provádět výsadkovou výcvik u všech pěších divizí a u mechanizovaných praporů obrněných divizí.

Každá divize (pěší, obrněná, vzdušná výsadková) má organickou leteckou rotu s 50 letouny a vrtulníky.

Rovněž armádnímu sboru může být přidělena rota dopravních vrtulníků. Podle kalkulací údajů může jedna letecká rota, nebo rota dopravních vrtulníků přepravit jednu zesílenou pěší rotu na vzdálenost do 120 km.

Kromě uvedených leteckých jednotek byly vytvořeny speciální „taktické dopravní rotu“, z nichž každá může přepravit polovinu pěší rotu na vzdálenost do 500 km. Z činnosti letectva pozemních sil vyplývá, že je určeno především k plnění úkolů v bojové zóně, zvláště k vzdušné přepravě vojsk, k provádění průzkumu a pozorování pro potřeby pozemních vojsk, k evakuaci raněných a k plnění úkolů ve prospěch velení a spojení.

Obdobně jako u pozemních sil jsou proěřovány možnosti použití vzdušných výsadků i u vojenských námořních sil. Uvažuje se o použití úkolových skupin, složených ze čtyř letadlových lodí typu „Forrestal“, 6 až 12 torpedoborců, 1 až 3 křižníků, vyzbrojených řízenými střelami, z 1 vzdušného výsadkového bojového skupení vzdušné výsadkové divize, z 1 vrtulníkového vylodovacího skupení divize námořní pěchoty a ze 6 letek dopravních letounů. Vytvořené skupení má trvale sloužit k provádění námořních výsadkových operací na přímořských válčištích.

Závěrem této stati vyplývá, že vedoucí kapitalistické státy přikládají stále větší význam vzdušným výsadkům. Široké zavádění letounů a vrtulníků do výzbroje divizí umožňuje častěji využívat malých jednotek k plnění úkolů v taktické hloubce. Tato činnost nabývá v poslední době masového charakteru a podle předpokládané perspektivy složení a vyzbrojování svazků se bude dále rozvíjet.

Rozdělení vzdušných výsadkových operací a vzdušných výsadků

Podle amerického polního řádu FM 100-5 provádějí se vzdušné výsadkové operace v těsné součinnosti s pozemními, vojenskými vzdušnými a vojenskými námořními silami.

Podle cíle a úkolu mohou provádět

a) vzdušné výsadkové operace zaměřené na rychlé setkání vzdušných výsadků s čelně útočícími vojsky, nebo k zabezpečení vylodění námořních výsadků;

b) samostatné vzdušné výsadkové operace;

c) vpády vzdušných výsadků na území protivníka;

d) speciální vzdušné výsadkové operace.

Úkolem první skupiny vzdušných výsadkových operací může být ovládnout důležité prostory a objekty v týlu protivníka, jako jsou důležité přechody, vodní přepraviště a předmostí, význačné soutěsky, letiště a letištní zařízení, sklady zbraní hromadného ničení nebo jiná důležitá zařízení. Do této skupiny je možno zařadit i bojovou činnost, vedenou do boku nebo týlu sestavy protivníka s cílem usnadnit rychlý postup čelně útočících vojsk, napomáhat při zasazení dalších sledů do boje, zabraňovat volnému manévru záloh protivníka, spolupracovat při obklíčování vojsk protivníka, rušit velení, desorganizovat činnost týlu nebo zabezpečovat činnost námořních výsadků. Důležitým úkolem výsadkových operací může být ovládnout a udržet úsek terénu v prostoru atomového výbuchu a zabránit protivníkovi rychle nahradit ztráty a odstranit vzniklé škody nebo zničit atomové, raketové nebo jiné prostředky atomového napadení v taktické nebo operační hloubce. Vzdušné výsadky mohou být shozeny buď na začátku nebo v průběhu operace v hloubce 50 až 200 km. V průběhu jejich činnosti nejsou zpravidla posilovány dalšími silami a prostředky.

Druhou skupinu tvoří samostatné vzdušné výsadkové operace, jejichž cílem je ovládnout předmostí v hlubokém týlu protivníka. Tato předmostí jsou určena k rozvinutí samostatné útočné činnosti nebo k obsazení předsunutých základů, majících velký význam pro rozvinutí činnosti pozemních, vojenských vzdušných a vojenských námořních sil. Vysazení se předpokládá po sledech v hloubce do 500 km. V průběhu operace se zpravidla plánuje narůstání sil vzdušnou cestou.

Zvláštní skupinu vzdušných výsadkových operací tvoří vpády na území protivníka, jejichž cílem je zničit vyšší štáby, komunikační, energetické nebo zvláště důležité vojenské objekty, jako jsou sklady atomových zbraní, odpalovací základny řízených střel aj. Po splnění úkolu jsou vzdušné výsadky zpravidla odsunovány pro-

Z kapitalistických armád

středky vojenských vzdušných nebo námořních sil.

Poslední skupinu tvoří speciální vzdušné výsadkové operace, jejichž cílem je poskytnout podporu diverzním a záškodnickým skupinám nebo provádět demonstrační činnost. Součinnost vzdušných výsadků s diverzními a záškodnickými skupinami je velmi často procvičována v rámci cvičení amerických nebo spojeneckých sil.

Podle složení a síly výsadku, charakteru úkolu a způsobu jeho plnění dělí se vzdušné výsadky na strategické, operační, taktické a speciální.

Strategický vzdušný výsadek může tvořit strategický (armádní) sbor nebo i více sil. Jeho síla a organizační složení závisí především na úkolu a na technických možnostech letectva a na předpokládaném odporu protivníka ve vzduchu i na zemi. Může vést samostatnou operaci v hloubce 150 až 300 km v týlu protivníka.

Operační vzdušný výsadek může být v síle vzdušné výsadkové nebo pěší divize a při plnění zvláště důležitého úkolu i v hodnotě armádního sboru. Činnost vzdušného výsadku se předpokládá v hloubce 50 až 150 km od čáry dotyku.

Nejčastěji používané taktické vzdušné výsadky jsou vytvářeny ze vzdušných výsadkových jednotek v hodnotě vzdušného výsadkového bojového skupení až divize. Jeho síla závisí hlavně na úkolech, které má vzdušný výsadek plnit, době jeho samostatné bojové činnosti a možnosti podpory letectvem a pozemními, čelně útočícími vojsky. Vysazují se do hloubky, která umožňuje součinnost s čelně útočícími vojsky a která zabezpečuje maximální využití atomových úderů. Dosahuje zpravidla 30 až 50 km, tj. jednodenního postupu útočících vojsk.

Speciální vzdušný výsadek se zpravidla vytváří z jednotek speciálních služeb. Samostatné skupiny v síle 4, 6 až 10 osob mohou být vysazovány do celého týlu a zápolí protivníka s cílem

- provádět diverze, rušit spojení a ztěžovat zásobování vojsk a obyvatelstva;
- provádět hloubkový průzkum;
- organizovat záškodnickou činnost z místních protistátních skupin a záškodníků, dopravených na území protivníka;
- vyvolávat mezi obyvatelstvem paniku šířením klamných zpráv;

— zjišťovat a ničit sklady atomových a jiných zbraní hromadného ničení aj.

Široké zavádění vrtulníků do výzbroje svazků a útvarů pozemních sil, jichž se všestranně využívá k plnění bojových i pomocných úkolů, se výrazně projevilo i ve stále častějším vytváření malých vrtulníkových výsadků v síle zesílené pěší čety až zesíleného pěšího bojového skupení. Jejich použití velmi usnadňuje ráz soudobých operací, vyznačující se nesouvislou frontou, rozptýlením bojových sestav, malými operačními a taktickými hustotami vojsk, vysokou dynamičností boje na širokých frontách apod.

Technické vlastnosti vrtulníků skýtají velké výhody v tom, že umožňují vysazování výsadků v zalesněných, horských, močalovitých nebo jiných výhodných prostorech, poskytujících skrytí proti pozorování a před radiolokačními prostředky průzkumu. Přepřavované jednotky nemusí být speciálně vycvičené pro vzdušnou přepravu, takže mohou tyto úkoly plnit i pěší jednotky. Největší výhodou je, že nejsou závislé na letištích, neboť mohou přistávat na každé rovné a pevné ploše, což umožňuje vysadit jednotky i materiál na mnohem menším prostoru, než při dopravě letouny. Velkou výhodou je též, že vrtulníkové výsadky nepotřebují dlouhou dobu na přípravu, takže jejich akce může být provedena rychle a s překvapením. Nevýhodou však je, že jsou za letu značně zranitelné, jejich let je poměrně pomalý a mají malý akční rádius. Proto se počítá s jejich použitím jen k činnosti omezeného charakteru.

Svým rozsahem jsou vrtulníkové výsadky zpravidla podstatně menší a jejich činnost je kratší, než u společných nebo samostatných vzdušných výsadkových operací. Tato skutečnost je ovlivněna zejména technickými vlastnostmi dopravních prostředků.

Naproti tomu jsou vzdušné výsadkové operace mnohem náročnější a vyžadují velkého vypětí vojsk i podpůrných prostředků. Proto mají být vzdušné padákové výsadky používány především v prostorech, do kterých nemohou být přepravena jiná pozemní vojska přistáním letounů.

Závěrem této stati je třeba zdůraznit, že vzdušné výsadky se mohou podílet v současných podmínkách boje rozhodnou měrou na celkovém úspěchu operace.

Svou rozhodnou činností mohou poutat značné síly a prostředky protivníka a tím podstatně urychlit tempo operace.

V soudobých podmínkách boje nabývá zvlášť velkého významu ničení prostředků atomového napadení a shozu vzdušných výsadků do prostoru atomového výbuchu. Tyto otázky jsou teoreticky rozvíjeny nejen v amerických ozbrojených silách, ale zabývají se jimi velmi intenzivně i západoněmečtí vojenští odborníci.

Opatření zabezpečující činnost vzdušných výsadků

Úspěch činnosti vzdušných výsadků závisí

- na pečlivém a dokonalém plánování a včasné provedení všech příprav;
- na volbě prostoru a době shozu;
- na leteckém zabezpečení vzdušného přesunu a činnosti vzdušných výsadků;
- na zabezpečení nepřetržitého velení a spojení;
- na plynulém materiálně technickém zabezpečení.

Plánování a příprava činnosti vzdušného výsadku je považována za jednu z rozhodujících podmínek úspěšného splnění úkolu.

Abyste se zplánovaly a sladily všechny přípravy, vytváří se společný štáb, složený z důstojníků pozemních, vojenských vzdušných sil a při přípravě operace v přímořském prostoru i z důstojníků vojenských námořních sil.

Při přípravě vzdušné výsadkové operace se vyžaduje, aby všechny přípravy byly provedeny utajené a v nejkratší době.

Podle časopisu Army čís. 3/1958 počítá se na přípravu a plánování vzdušné výsadkové operace na stupni vzdušné výsadkové divize 7 dní. Je-li divize rozmístěna v blízkosti odletových letišť a je plně materiálně technicky zabezpečena, může být tato doba zkrácena až na dva dny.

Tvoří-li armádní sbor útočný sled vzdušného výsadku, je nutné, aby velitel sboru obdržel rozkaz nejméně 30 dní před zahájením operace. Je-li sbor určen do druhého sledu, zkracuje se tato doba až na 20 dní.

Podle zámyslu a délky operace a množství dopravních leteckých jednotek organizují se vzdušné výsadky do útočného, druhého a týlového sledu.

Útočný (první) sled tvoří hlavní bojový sled a je složen převážně z padákových jednotek. Je určen k dobytí a udržení výsadkového předmostí.

Do útočného sledu vzdušné výsadkové divize se vyčleňují 4 až 5 zesílených vzdušných výsadkových bojových skupení a jednotky materiálně technického zabezpečení. Každé vzdušné výsadkové bojové skupení může být posíleno dělostřeleckou baterií, ženijní a spojovací četou a jednotkou technického zabezpečení. Záloha divize v hodnotě vzdušného výsadkového bojového skupení se vysazuje buď současně s útočným sledem, nebo po něm.

Při vzdušné výsadkové operaci na stupni sboru vyčleňují se do útočného sledu vzdušné výsadkové divize, které se opět člení do sledů.

Druhý sled zahrnuje těžkou bojovou techniku a ostatní jednotky, které jsou zpravidla přepravovány vzduchem s přistávacím letounem.

Týlový (třetí) sled tvoří týlové a pomocné útvary a jednotky, které se nezúčastňují bojové činnosti a zůstávají na týlových základnách, odkud provádějí zásobování vzdušných výsadků.

Volba prostoru a doby shozu. Při plánování vzdušné výsadkové operace je sledován cíl dosáhnout splnění úkolu v nejkratší době a při minimálních ztrátách.

Jedním z nejdůležitějších prvků, umožňujících dosažení tohoto cíle je maximální využití překvapení, které je možno dosáhnout utajením všech příprav a klamáním protivníka, rychlostí provedení přípravy vzduchem a energickou činností vzdušných výsadků.

Při přípravě vzdušné výsadkové operace má se věnovat velká pozornost výběru a přípravě výchozího prostoru vzdušného výsadku. Jeho velikost se řídí počtem letišť a celkovou tvárností terénu. Počítá se, že pro přepravu vzdušného výsadkového bojového skupení je třeba tří až čtyř letišť a pro přepravu celé vzdušné výsadkové divize 15 až 20 letišť. Vzdálenost výchozího prostoru může být 150 až 250 km i více od linie fronty.

Zvlášť důležitá je volba prostoru vysazení vzdušného výsadku. Přesto, že jsou o této otázce uváděny různé úvahy, je třeba počítat s možností vysazení buď přímo na cíl, nebo do jeho blízkosti a ve zvláštních případech i ve větší vzdálenosti od cíle. Způsob vysazení bude vždy záviset na konkrétní situaci druhu objektu, jeho obraně,

Z kapitalistických armád

charakteru plochy pro přistání vzdušného výsadku, povětrnostních podmínek aj.

Vysazení na cíl je doporučováno hlavně na cíle menšího rozsahu.

Druhý způsob je výhodný při boji o důležité objekty (letišť, mosty aj.), kdy jsou vzdušné výsadky shazovány na více místech a je předpokládán soustředěný útok z více směrů.

Třetí způsob se předvídá ve větších výsadkových operacích, jejichž úkolem je ovládnout cíl, jehož rozloha vyžaduje zmocnit se ho soustředěným útokem z několika směrů.

Prostor vysazení vzdušného výsadku má poskytovat dostatek doskokových a přistávacích ploch, které mají být z letounů dobře rozeznatelné, nemají být bráněny silnou protivzdušnou obranou a mají poskytovat dobré podmínky pro seskok a zahájení útoku.

Dává se přednost rovnému terénu bez velkých překážek (lesní porosty, bažinaté a rybníkaté kraje, skály, hluboké úvozy, elektrická vedení vysokého napětí, velké budovy apod.).

Pro bezpečný shoz vzdušných výsadků je výhodné, vedou-li k prostorům shozu otevřené přístupy z dalekým rozhledem a možností dobré orientace.

Velmi důležitá je i volba doby vysazení vzdušného výsadku. Přesto, že noc poskytuje lepší podmínky pro utajení, přelet a vysazení, bude někdy výhodnější provést shoz ve dne, zejména bude-li možno využít kritického okamžiku pro protivníka, nebo bude-li třeba plně využít účinků atomového výbuchu. Vysazení v noci vyžaduje svazbu a všestrannou připravenost výsadkářů pro činnost v noci.

Možný způsob vysazení vzdušné výsadkové divize při vzdušné výsadkové operaci je uveden na schématu 2.

Letecké zabezpečení. Úkolem letectva je

- zabezpečit rychlou a bezpečnou přepravu vzdušných výsadků;
- poskytnout ochranu vzdušným výsadkům a dopravnímu letectvu před úderem letectva protivníka;
- provádět leteckou podporu během bojové činnosti vzdušných výsadků;
- zabezpečit přísun dalších sil a zásob na vytvořené předmostí.

Přepravu vzdušných výsadků zabezpečují svazky a útvary dopravního výsadkového letectva, organizovaného do doprav-

ních výsadkových křidel (po 48 letounech); dvě až tři křídla mohou být uskupena do dopravní výsadkové letecké divize a 8 až 12 i více křidel do dopravní výsadkové letecké armády.

Dopravní výsadkové letecké jednotky jsou vyzbrojeny středními dopravními letouny typu C-123 a C-119 a těžkými dopravními letouny typu C-130. Hlavní takticko-technická data jsou uvedena v tabulce.

Střední dopravní letouny nepotřebují pro start a přistání speciálně upravená letiště, zatím co těžké dopravní letouny mohou startovat jen na trvalých letištích s betonovou rozjezdovou dráhou. (Přehled hlavních typů amerických vojenských dopravních letounů je uveden na schématu 3.)

S úvahou této techniky bylo by třeba pro přepravu jednoho vzdušného výsadkového bojového skupení asi 110 středních dopravních letounů typu C-119 a C-123 a pro celou vzdušnou výsadkovou divizi asi 700 dopravních letounů stejných typů. Při použití letounů C-130 by se celková potřeba letounů snížila asi o 30%. Americké dopravní letectvo má však jen menší část svého letounového parku vybaveno těmito letouny a proto je jejich použití velmi omezeno.

Pro nakládání a přepravu se vytvářejí „základní skupiny“, složené ze tří dopravních letounů, na něž se napojují postupně další skupiny s intervaly asi 300 m a společně odlétají buď na místo shromáždění, nebo u menších výsadků přímo nad prostor vysazení.

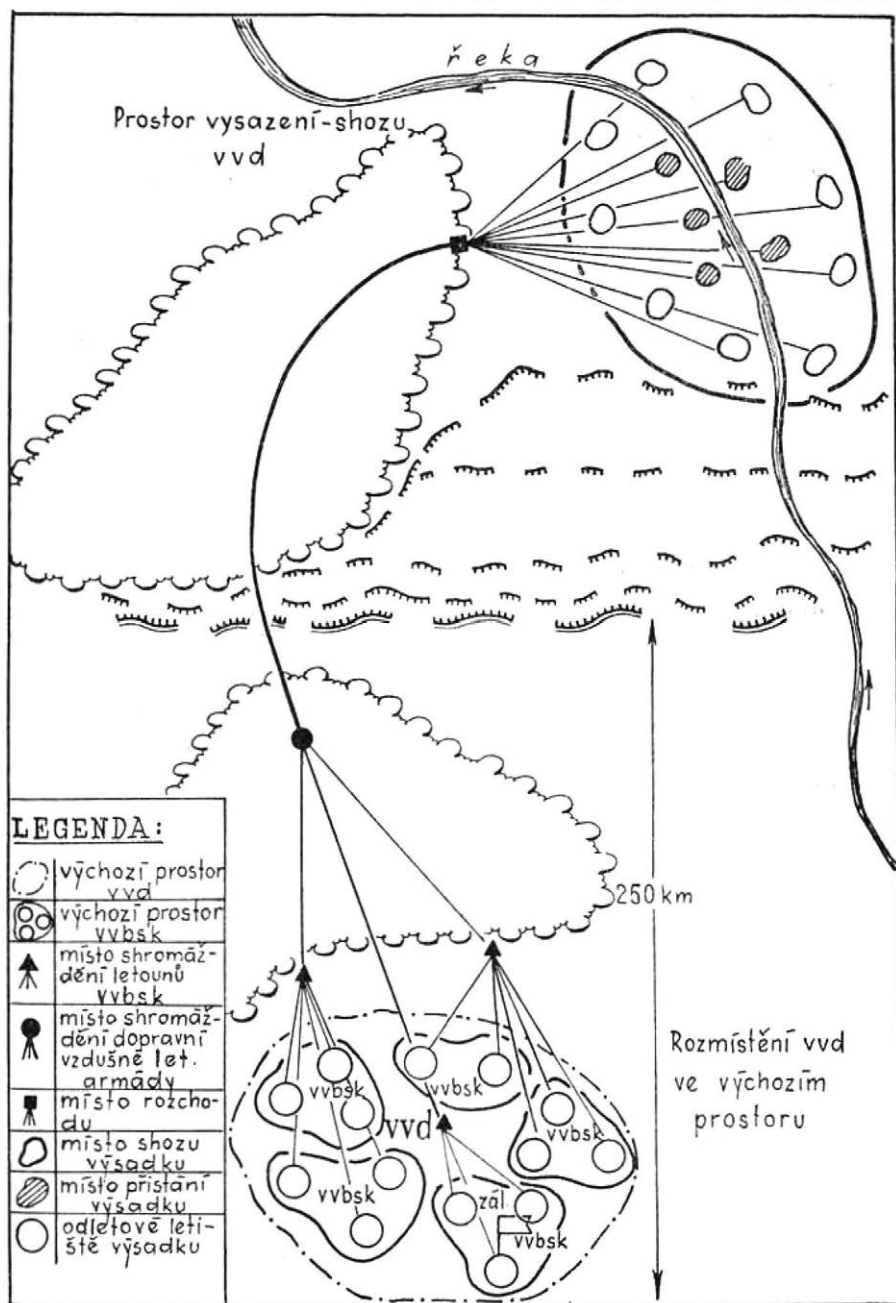
Za přepravu a vysazení odpovídá velitel dopravního výsadkového leteckého svazu (svazku, útvaru), který určí traťovou trasu, bojovou sestavu, výšku a rychlost letu, způsob vysazení apod.

Trasa letu má být jednoduchá s dostatkem orientačních bodů. Nemá být volena nad prostory se silnou vlastní i nepřátelskou protivzdušnou obranou. Aby se zabránilo ztrátám, způsobeným vlastním protiletadlovým dělostřelectvem, musí být upřesněna součinnost a smluveny signály pro přelet.

Má-li protivník dobře organizován radiolokační průzkum, doporučuje se provádět silné rušení činnosti radiolokátorů.

Letecké zabezpečení přepravy vzduchem a vysazení vzdušných výsadků provádí se leteckým doprovodem, jehož úkolem je chránit sestavu dopravních letounů před úderem nepřátelského letectva, umlčovat prostředky protivzdušné obrany na trati letu, ničit a umlčovat živou sílu a prostředky v prostoru vysazení vzdušných

SCHEMA VYSAZENÍ vvd PŘI VZDUŠNÉ VÝSADKOVÉ OPERACI

Přehled hlavních typů amerických vojenských dopravních letounů

C-97C „STRATOFREIGHTER“

Maximální rychlost 620 km/hod.
Dolet 3000 km.
Únosnost 134 osob nebo 27,6 t.

C-119C „PACKET“

Maximální rychlost 450 km/hod.
Dolet 2900 km.
Únosnost 62 osob nebo 13,5 t.

C-121C „SUPER CONSTELLATION“

Maximální rychlost 590 km/hod.
Dolet 7700 km.
Únosnost 100 osob nebo 25,1 t.

C-123B „PROVIDER“

Maximální rychlost 390 km/hod.
Dolet 3000 km.
Únosnost 60 osob nebo 10 t.

C-124A „GLOBEMASTER II“

Maximální rychlost 520 km/hod.
Dolet 3000 km.
Únosnost 220 osob nebo 31,5 t.

C-130A „HERCULES“

Maximální rychlost 580 km/hod.
Dolet 4600 km.
Únosnost 92 osob nebo 18,1 t.

výsadků, provádět úder y na blízké zálohy, ohrožující činnost vzdušných výsadků a provádět klamnou činnost s cílem odvrátit pozornost protivníka od doby a prostoru shozu.

Činnost vzdušných výsadků v prostoru shozu. Nad prostorem shozu snižují letouny rychlost až na 190 km/hod. a výšku letu až na 150 m.

Protože při seskoku jsou vzdušné výsadky nejzranitelnější, mají být shozeny nejdříve předem určené jednotky, které mají za úkol ovládnout doskokové a přistávací plochy, ihned prozkoumat přilehlá místa, přehradit přístupové cesty a umožnit bezpečné vysazení hlavních sil. Na přistupy k prostoru vysazení vysílají průzkumné hlídky, vybavené pojítky.

Současně s těmito předsunutými jednotkami mohou být shozeny návodčí, kteří ihned zřídí kontrolní středisko, vybavené výkonnými radiotechnickými prostředky pro navádění dopravních letounů do jednotlivých prostorů shozu (vysazení).

Shoz výsadkářů se zpravidla provádí po vzdušných výsadkových bojových skupeních, která se ihned shromáždí, organizují součinnost a zahájí bojovou činnost, aniž by čekala na vysazení celého výsadku.

Protože při seskoku dojde vždy k rozptýlení, zřizuje se v prostoru shozu „ústřední kontrolní stanoviště“ a v prostoru shromáždění „kontrolní stanoviště jednotek“.

Prostory shromáždění jsou určovány mimo doskokové plochy a označují se dobře viditelnými předměty a ukazateli. Rychlost a způsob soustřeďování budou vždy ovlivněny činností protivníka, tvářností terénu, viditelností a úkoly vzdušných výsadků.

Vzdušné výsadky obvykle zahajují boj bez předběžného průzkumu a bez podpory těžkých zbraní (tanků, dělostřelectva). Proto musí být jejich činnost tím iniciativnější, rychlejší, rozhodnější a musí využívat všech výhod terénu, noční tmy, nepříznivých povětrnostních podmínek apod.

Po dosažení prvních postupných cílů pokračují výsadky v útoku až do ovládnutí vnějšího okraje předmostí. Mají-li za úkol prostor bezpečně udržet, nebo je-li výsadek ohrožován silnou protiztečí protivníka, organizuje úpornou obranu.

Činnost vzdušných výsadků na předmostí může být vedena s cílem spojit se s čelně útočícími vojsky, nebo rozvinout samostatnou operaci dalšími přisunutými silami.

Americké velení klade zvlášť velký důraz na vzájemné setkání výsadků s čelně útočícími vojsky. Toto se uskutečňuje udržováním rádiového spojení a zejména navázáním spojení styčnými skupinami a předsunutými oddády. Jakmile se vzdušné výsadky spojí s útočícími vojsky, pokračují zpravidla v plnění společného úkolu.

Je-li činnost vzdušných výsadků zaměřena na udržení předmostí pro rozvinutí samostatné operace, končí jejich činnost zpravidla vysazením hlavních sil. Výsadky mohou být v dalším podřízeny veliteli hlavních sil, vedoucích samostatnou operaci, nebo mohou být přepraveny zpět k plnění nových úkolů.

Při přepravě vrtulníkových výsadků, které bývají mnohem slabší a jsou přepravovány na kratší vzdálenosti, předpokládá se obdobně jako u vzdušných výsadků, vyslat předem do prostoru vysazení návodčí, kteří zřídí kontrolní středisko, vybavené radiotechnickými prostředky pro navádění vrtulníků do jednotlivých prostorů přistání a pro spojení s nadřízeným velitelem. Návodčí zpravidla provádějí před přistáním vrtulníků průzkum terénu, zjišťují povětrnostní situaci, zvláště směr a sílu větru a popřípadě provádějí radiální průzkum. Tento úkol je zvlášť důležitý předpokládá-li se provedení atomového úderu před vysazením výsadků. Možná varianta spojení je uvedena na schématu (na str. 106).

Závěr

Přesto, že anglo-americká vojska použila za druhé světové války několikrát vzdušných výsadků, nedosáhly tyto operace předpokládaných cílů.

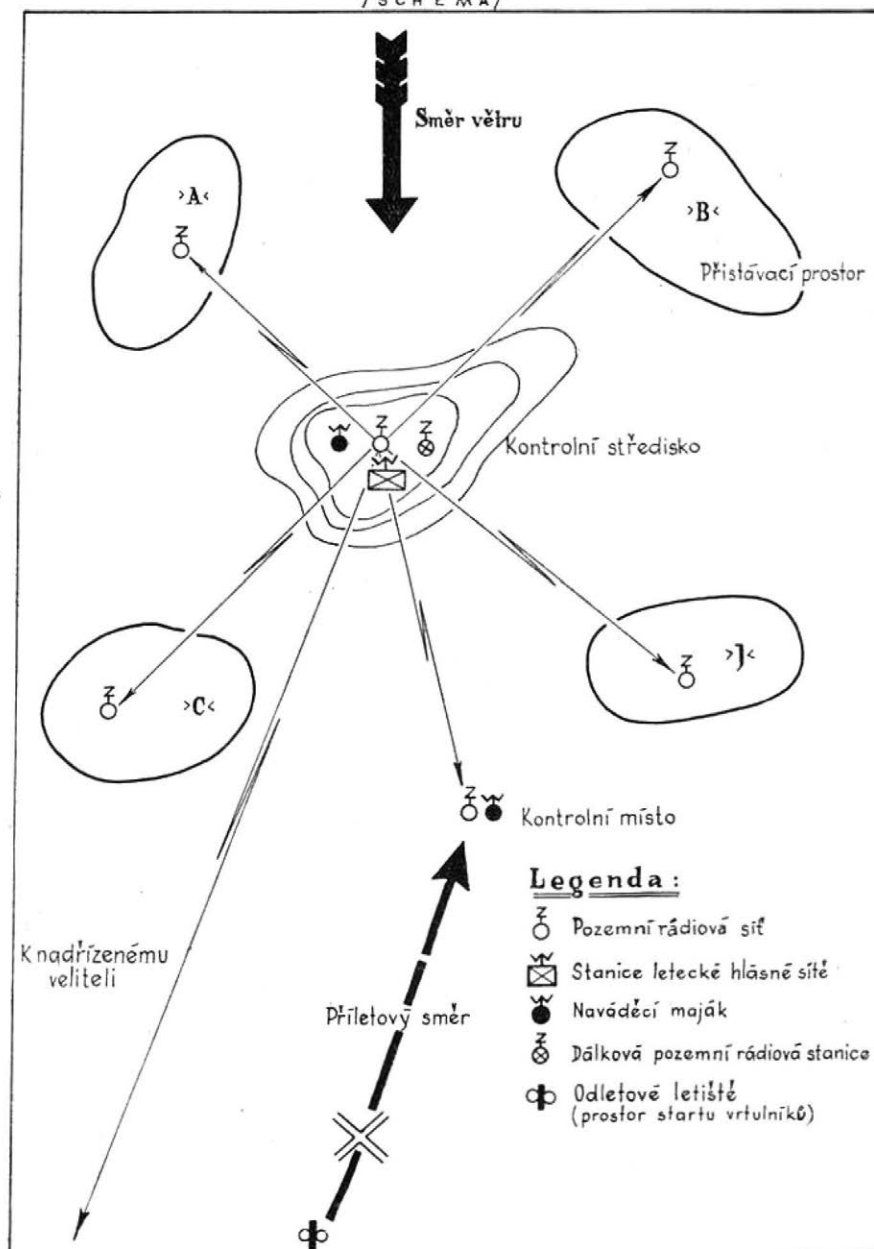
Rovněž ve válce v Koreji neúčelným zasazením a dobře organizovanou obranou a pevností zápolí korejské lidové armády utrpěly americké vzdušné výsadky tak velké ztráty, že bylo zcela upuštěno od jejich používání ve větší hloubce.

Přes tyto skutečnosti americká vojska se velmi intenzivně cvičí ve vzdušné přepravě vzdušných výsadkových divízi, začleněných do strategického sboru, i útvarů pěších divízi. Svědčí o tom celá řada cvičení, provedených zvláště v posledních letech. Jen v první polovině letošního roku provedly útvary a svazky strategického sboru pět velkých cvičení v různé roční době a v různých prostorech.*) Jedno cvičení (Little Bear) bylo provedeno v únoru 1960

*) Army Times 23. 6. 1960.

MOŽNÁ VARIANTA SPOJENÍ NÁVODČÍCH VRTULNÍKOVÝCH VÝSADKŮ

/SCHÉMA/

na Aljašce za účasti asi 5000 osob (4. pd), další (Banya Tree) v březnu v prostoru Panamského průplavu za účasti asi 1500 osob (82. vyd.), v březnu v Porto Rico za účasti asi 20 000 osob (82. a 101. vvd a 4. pd), v dubnu (Columbia Cliff) na letecké základně Hunter (Georgia) za účasti asi 1100 osob. Při těchto cvičeních byly vzdušné výsadky přepravovány na vzdálenost 3 až 8 tisíc km i více i mimo území Spojených států. Při cvičeních byla prověřována bojová pohotovost a celková připravenost velitelů, štábů i vojsk.

Téměř při všech cvičeních procvičují americká vojska používání vrtulníků v bojových podmínkách k vzdušné přepravě jednotek a materiálu, k dopravě zásob předemnutým jednotkám, k provádění pomocných úkolů apod.

Např. při cvičení Free Play v únoru 1959 a při cvičení Winter Shield v únoru 1960 přepravily vrtulníky zesílené pěší bojové skupiny jako zálohu armádního sboru a v rámci divízi předemnuté odřady v síle zesílené pěší čety až roty.

Důležitost použití vzdušných výsadků je zvlášť zdůrazňována při rozvíjení názorů na počáteční období války, které je charakterizováno zejména hromadným používáním jaderných zbraní, velkou manévrovostí, rychlými změnami situace a aktivní činností obou stran.

Požadavek na vysokou pohyblivost v pozemních silách se projevuje v širokém rozvoji tankových a vzdušných výsadkových vojsk a raketových zbraní strategického, operačního a taktického dosahu.

Úloha vzdušných výsadků je především dána vysokou taktickou a operační pohyblivostí, umožňující provést překvapivé a nenadálé úder v týlu protivníka, které mo-

hou s ostatními vševojskovými svazky nabýt masového charakteru.

Nedostatkem velkých vzdušných výsadků, určených pro činnost ve velké hloubce, je poměrně značná závislost na přepravních možnostech dopravního letectva, které je vyzbrojeno převážně staršími typy vrtulových letounů s pístovými motory, s maximální rychlostí od 400 do 600 km/hod. a s dostupem asi 8000 m. Většina patří do kategorie středních dopravních letounů a neodpovídá plně potřebám přepravy na velké vzdálenosti.

Mnohem příznivější podmínky mají malé taktické vzdušné výsadky, dopravované letouny, nebo vrtulníky divízi. Zejména je nutno zdůraznit rychlý rozvoj vrtulníkových výsadků, vytvářených z jednotek vševojskových svazků v síle od zesílené čety do zesíleného pěšího bojového skupení. Tyto výsadky, vysazované v hloubce do 25 až 30 km plní velmi důležité úkoly, které mohou značně usnadnit postup čelně útočících vojsk.

Zvlášť je třeba poukázat na význam speciálních výsadků, kterým věnuje americké velení mimořádnou pozornost. Záškodníci se cvičí seskakovat padákem a zdolávat i nejtěžší terénní překážky, ovládat různé typy motorových vozidel, zacházet s vlastními zbraněmi i výzbrojí protivníka, vést kódované hovory a ovládnout způsoby ničení různých objektů a zařízení. Záškodníci jsou velmi podrobně školeni v organizování diverzních skupin z reakčních a politicky nespolehlivých vrstev.

Záškodníci-jednotlivci, nebo malé skupiny, mohou spolupracovat při navádění vlastních letounů na cíle umístěním rádiových stanic, nebo rádiových naváděcích, popřípadě infračervených majáků a koutových odrážeců v blízkosti důležitých cílů, které mají být zničeny.

Závěrem je třeba zdůraznit, že použití vzdušných výsadků v hloubce bude často ovlivněno politickými cíli války. Američané i vojenští odborníci ostatních kapitalistických států sledují ve svých úvahách právě tyto cíle. Zvlášť charakteristický je článek v časopisu „La vie militaire“ z 31. 12. 1951, ve kterém autor uvedl, že „strategie vnitřního rozložení protivníka se stane ve válce obvyklou“.

Všechny tyto skutečnosti potvrzují význam a důležitost dobře organizované protivýsadkové obrany a pevnosti zápolí proti vzdušným výsadkům i agentům-jednotlivcům, špiónům a diverzantům, s nimiž americké velení v širokém rozsahu počítá.

Z kapitalistických armád

PRAMENY

- Polní řád americké armády FM-100-5.
- Military Review, únor 1960.
- Military Review, červen 1959.
- New Development in Army, Weapons, Tactics, Organization and Equipment.
- Army Information Digest, červen 1958.
- Army Times 23. 6. 1960.
- New York Times 13. a 23. 3. 1960.
- The National Guardsman, duben 1960.

В статье развиваются взгляды американских военных специалистов по роли и применению воздушных десантов и по изменениям в организационном их составе и боевой технике.
